Dosarul nr. 2-2020/2026
2-26079012-09-2-22062026

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

14 octombrie 2026 mun. Bălți

Judecătoria Bălți, sediul Central
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Eugen Bejenaru
grefier Maria Chircu

examinând în sediul instanţei, în şedinţă publică pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC ”Moldinconbank” SA împotriva Gherman Dumitru, Babii Elizaveta privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de Gherman Dumitru împotriva BC ”Moldinconbank” SA, intervenient accesoriu Babii Elizaveta, Comisia Națională a Pieții Financiare privind declarare nulității clauzelor contractuale,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La 22 iunie 2026, BC „Moldindconbank” SA a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Gherman Dumitru și Babii Elizaveta privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, în temeiul contractului de credit nr. ***** din 15.04.2025, BC „Moldindconbank” SA, prin intermediul sucursalei „Ion Creangă”, s-a obligat să acorde și a acordat debitorului Gherman Dumitru un credit în sumă de 130 000,00 lei, cu scadența finală la 15.04.2030, destinat necesităților personale. Potrivit cap. 3 din contract, creditul se acordă prin cont separat de credit deschis la bancă, iar acordarea creditului și primirea mijloacelor bănești de către debitor se confirmă prin extrasul din contul acestuia.

În conformitate cu pct. (1) cap. 1 din contract, debitorul și-a asumat obligația să restituie creditul, să achite dobânda pentru utilizarea acestuia și alte plăți prevăzute de contract. Potrivit pct. (1) cap. 4, rata dobânzii pentru utilizarea creditului este fixă și la data semnării contractului constituia 10,0 % anual, iar potrivit pct. (2) cap. 4, dobânda anuală efectivă constituie 10,47 %. Conform pct. (3) cap. 3, creditul urmează a fi rambursat în rate, potrivit graficului de rambursare prevăzut de Anexa nr. 1, parte integrantă a contractului. Potrivit pct. (4) cap. 5, pentru nerestituirea creditului în termenele stabilite, debitorul s-a obligat să plătească o penalitate în mărime de 0,10 % de la suma neachitată, pentru fiecare zi de întârziere.

Executarea obligațiilor asumate de Gherman Dumitru în baza contractului de credit nr. ***** din 15.04.2025 a fost garantată prin fidejusiunea Babii Elizaveta, în baza contractului de fidejusiune nr. ***** din 15.04.2025, prin care fidejusorul răspunde pentru executarea totală a obligației debitorului, în limita valorii creditului de 130 000,00 lei, a dobânzilor și altor plăți calculate conform contractului de credit, a penalităților și a cheltuielilor de urmărire în justiție și de executare.

La aceeași dată, în temeiul contractului de credit nr. MLON-728367 din 15.04.2025, banca i-a acordat lui Gherman Dumitru un credit în sumă de 34 000,00 lei, cu scadența finală la 15.04.2030, destinat refinanțării unui credit contractat anterior, primirea banilor fiind confirmată prin extrasul de cont din 15.04.2025. Și în acest contract rata dobânzii a fost stabilită fixă, în

mărime de 10 % anual, dobânda anuală efectivă – de 10,47 %, rambursarea – în rate conform graficului (Anexa nr. 1), iar pentru nerestituirea creditului în termen debitorul s-a obligat să plătească o penalitate de 0,10 % de la suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. Executarea obligațiilor a fost garantată prin contractul de fidejusiune nr. MLON-728367 F din 15.04.2025, încheiat cu Babii Elizaveta, în limita valorii creditului de 34 000,00 lei, a dobânzilor, penalităților și cheltuielilor de urmărire în justiție și de executare.

Debitorul Gherman Dumitru nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditelor și achitarea dobânzii. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 19.11.2025 la adresa debitorului a fost expediată notificarea prin care i s-a comunicat că creditele vor fi declarate scadente anticipat, plătibile cu toate dobânzile aferente, și i s-a propus achitarea benevolă a datoriilor restante în termen de 15 zile. Notificarea a fost recepționată de debitor la 26.11.2025, însă în termenul indicat datoriile nu au fost achitate. La 24.02.2026, notificări privind neexecutarea obligației garantate au fost expediate și pe adresa de domiciliu a fidejusorului Babii Elizaveta, cu solicitarea de a achita datoriile restante în termen de 15 zile, însă acestea nu au fost recepționate.

Potrivit calculului efectuat de bancă la data de 08.04.2026, datoria totală pe cele două credite constituie 171 135,97 lei, dintre care: în baza contractului de credit nr. ***** din 15.04.2025 – 135 789,27 lei, compusă din credit – 125 081,39 lei, dobânda contractuală – 8 979,87 lei, comision – 0 lei, penalitate de întârziere pentru neplata la scadență a creditului – 1 728,01 lei; în baza contractului de credit nr. MLON-728367 din 15.04.2025 – 35 346,70 lei, compusă din credit – 32 713,59 lei, dobânda contractuală – 2 180,96 lei, comision – 0 lei, penalitate de întârziere – 452,15 lei.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 9 alin. (2) lit. a), art. 10 alin. (1), art. 774, 776, 864 alin. (2), 1628, 1640, 1763–1765 din Codul civil, precum și pe lit. c) pct. (1) cap. 10 din contractele de credit, potrivit căreia neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a obligațiilor asumate conferă băncii dreptul de a declara creditul scadent anticipat și plătibil cu toate plățile aferente, solicitând încasarea în mod solidar de la Gherman Dumitru și Babii Elizaveta a datoriei în sumă totală de 171 135,97 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 22.06.2026, cererea de chemare în judecată a fost primită în procedura instanței și au fost aplicate măsuri de asigurare a acțiunii în limita sumei de 171 135,97 lei, copiile actelor fiind expediate participanților la proces la 23.06.2026. Pentru executarea încheierii de asigurare, reclamantul a avansat executorului judecătoresc cheltuieli de executare în sumă de 2 500 lei, conform borderoului de calcul din 29.06.2026 și ordinului de plată din 30.06.2026. (f.d. 45-48)

La 13.07.2026, pârâtul Gherman Dumitru, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bălănuță Ion, a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a indicat că parțial nu este de acord cu acțiunea, întrucât contractele de credit conțin clauze abuzive, și anume pct. (1) cap. 4 (dobânda de 10,00 % anual) și pct. (4) cap. 5 (penalitatea de întârziere de 0,10 % pe zi) din ambele contracte, motiv din care a înaintat acțiune reconvențională. A susținut că, odată cu declararea nulității absolute de protecție a acestor clauze, acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă în partea pretențiilor privind încasarea dobânzii și a penalității, iar plățile efectuate în contul dobânzii și penalității urmează a fi considerate plăți efectuate în contul stingerii corpului creditelor; cheltuielile de judecată urmează a fi compensate proporțional părții admise din pretenții, conform art. 94 din Codul de procedură civilă.

Prin cererea reconvențională, Gherman Dumitru a solicitat constatarea caracterului abuziv și declararea nulității absolute de protecție a clauzelor de la pct. (1) cap. 4, din care rezultă obligația de plată a dobânzii în mărime de 10,00 % anual, și de la pct. (4) cap. 5, din care rezultă obligația de plată a penalității de întârziere în mărime de 0,10 % pe zi, din contractele de credit nr. ***** și nr. MLON-728367 din 15.04.2025, precum și examinarea acțiunii în lipsa sa și a reprezentantului.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că raportul juridic dintre părți este unul între consumator și profesionist (art. 3 din Codul civil), iar contractele au fost încheiate în baza unor formulare standard, preformulate anticipat de bancă, în aceeași zi în care s-a adresat pentru acordarea creditelor, astfel încât clauzele privind dobânda și penalitatea nu au fost negociate individual (art. 1069 din Codul civil). Mențiunea de la pct. (2) cap. 8 din contracte, potrivit căreia banca a negociat individual clauzele contractuale, ar fi una iluzorie. A mai susținut că banca nu i-a furnizat informațiile precontractuale prin formularul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 202/2013 cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de încheierea contractelor, încălcând obligația de transparență, astfel încât clauzele urmează a fi considerate abuzive în temeiul art. 1071 alin. (2) din Codul civil, invocând totodată Hotărârea CJUE în cauza C-472/23 Lexitor.

Cu referire la penalitate, reclamantul reconvențional a afirmat că aceasta se calculează asupra sumei nerestituite care include și dobânda, contrar art. 943 alin. (1) și (4) din Codul civil, că este disproporționată în sensul art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil și că depășește plafonul de 0,04 % pe zi stabilit de art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în redacția de până la 25.10.2025), situație în care, conform alin. (9) al aceluiași articol, creditorul ar avea dreptul să pretindă doar restituirea sumei debursate. A mai invocat lipsa în contract a unui exemplu reprezentativ cu toate ipotezele de calcul ale dobânzii anuale efective (art. 5 alin. (3) lit. g) și art. 10 alin. (3) lit. g) din Legea nr. 202/2013, cauza CJUE C-76/10 Pohotovosť) și neevaluarea bonității consumatorului (art. 8 și 23 din Directiva 2008/48/CE, cauza CJUE C-679/18 OPR-Finance), solicitând atragerea în proces a Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru a depune concluzii.

Pârâta Babii Elizaveta a declarat că nu recunoaște acțiunea în partea ce o privește, întrucât în raporturile contractuale a avut calitatea de fidejusor și nu a beneficiat de mijloacele bănești împrumutate de Gherman Dumitru, solicitând examinarea cauzei în ordine generală, în ședință publică, cu participarea părților, și repunerea în termenul de depunere a acestei cereri, deoarece a luat cunoștință de materialele cauzei la 07.09.2026. A indicat că la cererea de chemare în judecată au fost anexate înscrisuri incerte, care necesită examinarea cu participarea părților, iar în caz de necesitate – numirea expertizei scrisului.

Reprezentantul pârâtei Babii Elizaveta, avocatul Găină Alexandru, a depus cerere privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară. A invocat că notificările din 24.02.2026, expediate prin poștă pe adresa fidejusorului, nu i-au fost înmânate și, conform adeverințelor poștale din 18.03.2026, nu au fost reclamate, deși aceasta a locuit neîntrerupt la adresa indicată în contractul de fidejusiune; că angajații băncii nu au contactat-o telefonic sau prin mesaje privind restanțele debitorului, iar despre existența litigiului a aflat abia la revenirea în țară, la 06.09.2026, când a constatat indisponibilizarea contului său bancar.

Prin încheierea din 03.08.2026, cererea reconvențională a fost primită spre examinare împreună cu acțiunea inițială, Comisia Națională a Pieței Financiare a fost atrasă în proces pentru a depune concluzii, iar examinarea cauzei a fost fixată în ședință de judecată 06.10.2026.

La 05.10.2026, Comisia Națională a Pieței Financiare a prezentat concluzii, în care a reținut că, potrivit art. 1075 alin. (2) din Codul civil, evaluarea caracterului abuziv nu poate să se refere la obiectul contractului și nici la caracterul adecvat al prețului sau al remunerației, în cazul în care s-a respectat obligația de transparență prevăzută la art. 1071 din Codul civil, iar în speță nu se atestă indici de nerespectare a acestei obligații, mărimea dobânzii și a penalității fiind indicată atât în contractele de credit, cât și în informația precontractuală prezentată debitorului, care corespunde rigorilor Anexei nr. 1 la Legea nr. 202/2013. Dobânda de 10,0 % anual se încadrează în plafonul de 50 % stabilit de art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202/2013, iar costul total al creditelor, constituit exclusiv din dobânda contractuală (35 972,17 lei pentru primul contract și 9 408,10 lei pentru al doilea, conform graficelor de rambursare), este inferior valorii debursate, conform exigențelor art. 15 alin. (7) lit. b) din aceeași lege. Totalitatea plăților efectuate și pretinse (144 091,34 lei, respectiv 37 347,37 lei) nu depășește limitele legale.

Totodată, autoritatea a indicat că limita de 0,04 % pe zi din valoarea totală a creditului reprezintă 52,00 lei pentru primul contract și 13,60 lei pentru al doilea, iar penalitatea contractuală de 0,1 % se calculează, conform calculului desfășurat al datoriei, exclusiv asupra soldului restant al creditului, baza de calcul fiind net inferioară celei stabilite de lege, astfel că procentele de 0,04 % și 0,1 % sunt incomensurabile; o depășire a plafonului legal ar fi fost posibilă doar în cazul în care soldul creditului restant ar fi atins 52 000,00 lei, respectiv 13 600,00 lei, situație care nu se atestă. Prin urmare, costurile aplicate debitorului, altele decât dobânda, formate doar din penalitate, se încadrează în limitele art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202/2013. CNPF a subliniat obligația instanței de a examina din oficiu caracterul abuziv al clauzelor, conform art. 1076 alin. (3) din Codul civil, și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

La 12.10.2026, BC „Moldindconbank" SA a depus referință la cererea reconvențională, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată. A invocat că cererea reconvențională conține o enumerare generică a normelor de protecție a consumatorilor, fără a demonstra în concret dezechilibrul semnificativ creat de clauzele contestate; că utilizarea contractelor standardizate constituie o practică legitimă, care asigură uniformitatea, transparența și comparabilitatea ofertelor; că dobânda este prețul creditului, iar contestarea ei după beneficierea de resursele financiare ale băncii contravine bunei-credințe; că penalitatea de 0,10 % pe zi se calculează exclusiv din suma ratei restante, nu din valoarea totală a creditului, astfel încât suma efectivă a penalității este semnificativ inferioară maximului legal; că DAE a fost indicată în contract și în informația precontractuală, iar pe parcursul executării contractelor debitorul nu a formulat nicio obiecție. La referință au fost anexate informațiile standard privind creditul pentru consumatori din 14.04.2025 pentru sumele de 130 000,00 lei și 34 000,00 lei, precum și informațiile precontractuale privind efectele și riscurile fidejusiunii din 14.04.2025.

În ședința de judecată reprezentnatul reclamantului BC „Moldindconbank" SA, Parfenii Cristina, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, iar cererea reconvențională – respingerea ca neîntemeiată, din motivele expuse în referință.

Reprezentantul pârâtului Gherman Dumitru, avocatul Bălănuța Ion, cât și reprezentantul intervenientului accesoriu Comisia Națională a Pieții Finaciare, în cadrul ședinței de judecată nu s-au prezentat solicitând examinarea cauzei în lipsa sa. (f.d. 51-59, 80-82)

Pârâta Babii Elizaveta și reprezentantul acesteia, avocatul Găină Alexandru, nu s-au prezentat în ședința de judecată, deși au fost citați legal, reprezentantul solicitând examinarea cererii sale în lipsa pârâtei și a sa.(f.d. 74-75)

La caz, instanţa de judecată reţine că potrivit art.205 alin. (1) şi (4) Cod de procedură civilă, Participanţii la proces sînt obligaţi să comunice din timp instanţei judecătoreşti motivul imposibilităţii de a se prezenta în şedinţă de judecată şi să prezinte probele care dovedesc motivul; Dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.

Tot în acest sens se invocă şi prevederile art.206 alin.(3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, Dacă pîrîtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.

Având în vedere normele enunţate mai sus, raportate la situaţia de fapt, precum și ținând seama că pârâții au fost înștiințați, în mod legal despre data, ora, locul desfășurării ședinței de judecată, dar nu s-au prezentat și n-au comunicat motivele neprezentării sale, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportîndu-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa consideră că acţiunea înaintată de BC „Moldindconbank" SA urmează a fi admisă, iar acțiunea reconvențională înaintată de Gherman Dumitru urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Articolul 6 Cod de procedură civilă statuează că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

În corespundere cu dispozițiile art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (…) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 130 Cod de procedură civilă prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Din probatoriul administrat, instanța a stabilit că la 15.04.2025, între BC „Moldindconbank” SA, în calitate de creditor, și Gherman Dumitru, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr. *****, prin care banca i-a acordat debitorului un credit în sumă de 130 000,00 lei, pe un termen de 60 de luni, cu scadența finală la 15.04.2030, la o rată fixă a dobânzii de 10,0 % anual și o dobândă anuală efectivă de 10,47 %, rambursabil în rate lunare conform graficului de rambursare (Anexa nr. 1). La aceeași dată, între aceleași părți a fost încheiat contractul de credit nr. MLON-728367, prin care debitorului i s-a acordat un credit în sumă de 34 000,00 lei, în aceleași condiții de termen, dobândă și DAE. Faptul debursării mijloacelor bănești se confirmă prin extrasele din contul debitorului și nu a fost contestat de pârâți.

Încheierea contractelor a fost precedată de remiterea către debitor, la 14.04.2025, a informațiilor standard privind creditul pentru consumatori pentru fiecare dintre credite, întocmite conform formularului din anexa nr. 1 la Legea nr. 202/2013, în care sunt indicate tipul creditului („Nevoi personale fără gaj (rata fixă) Standard”), valoarea totală a creditului, durata de 60 de luni, rata anuală fixă a dobânzii de 10,00 %, DAE de 10,47 %, valoarea totală plătibilă, inexistența comisioanelor de examinare, acordare și administrare (0 %), penalitatea de întârziere de 0,1 % de la suma nerestituită pentru fiecare zi de întârziere, dreptul de retragere din contract în termen de 14 zile calendaristice și dreptul la rambursare anticipată, precum și ipotezele în baza cărora a fost calculată DAE; debitorul a confirmat prin semnătură recepționarea acestor informații.

Executarea obligațiilor debitorului a fost garantată prin contractele de fidejusiune nr. ***** și nr. MLON-728367 F din 15.04.2025, încheiate între bancă și Babii Elizaveta, prin care aceasta s-a obligat să răspundă pentru executarea totală a obligațiilor debitorului, în limita valorii creditelor de 130 000,00 lei și, respectiv, 34 000,00 lei, a dobânzilor și altor plăți calculate conform contractelor de credit, a penalităților și a cheltuielilor de urmărire în justiție și de executare. Anterior încheierii contractelor de fidejusiune, la 14.04.2025, fidejusorului i-au fost remise informațiile precontractuale privind efectele și riscurile fidejusiunii, în care i s-a explicat că, în caz de neachitare de către debitor a plăților ajunse la scadență, banca va cere fidejusorului achitarea sumelor datorate – rate, dobânzi, penalități.

Din calculele desfășurate ale datoriilor pentru perioada 15.04.2025–08.04.2026 rezultă că, începând cu rata scadentă la 20.08.2025, debitorul nu a mai achitat ratele lunare, pe parcursul derulării contractelor efectuând plăți în sumă totală de 8 302,07 lei – în contul contractului nr. ***** și de 2 000,67 lei – în contul contractului nr. MLON-728367. La 08.04.2026, soldul creditului constituia 125 081,39 lei și, respectiv, 32 713,59 lei, din care suma creditului restant (rate scadente neachitate) – 14 203,81 lei și, respectiv, 3 711,83 lei; dobânda contractuală calculată și neachitată – 8 979,87 lei (651,11 lei dobândă curentă și 8 328,76 lei dobândă restantă) și, respectiv, 2 180,96 lei (170,29 lei și 2 010,67 lei); penalitatea de întârziere – 1 728,01 lei și, respectiv, 452,15 lei.

Prin notificarea din 19.11.2025, recepționată de debitor la 26.11.2025, banca i-a comunicat lui Gherman Dumitru intenția de a declara creditele scadente anticipat și i-a acordat un termen de 15 zile pentru achitarea datoriilor restante, care nu au fost achitate . La 24.02.2026, notificări privind neexecutarea obligației garantate au fost expediate fidejusorului Babii Elizaveta, pe adresa de domiciliu indicată în contractele de fidejusiune.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice, iar conform art. 10 alin. (1) din același cod, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute

obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute (art. 774 alin. (1) din Codul civil); obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii (art. 776 din Codul civil).

În conformitate cu art. 1763 din Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente; față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut, în măsura în care regulile speciale nu prevăd altfel. Potrivit art. 1764 din Codul civil, părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante, iar conform art. 1247 alin. (1) din același cod, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit de contract.

Conform art. 1248 alin. (2) din Codul civil, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4). Potrivit art. 864 alin. (2) din Codul civil, în cazul în care obligația pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadență dacă, inclusiv, o rată rămâne neplătită, total sau parțial, mai mult de 45 de zile de la scadența acesteia, ori dacă, pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadență. Același drept rezultă și din lit. c) pct. (1) cap. 10 din contractele de credit.

În speță, instanța constată că ambele condiții alternative ale art. 864 alin. (2) din Codul civil sunt întrunite: rata scadentă la 20.08.2025 a rămas neachitată mai mult de 45 de zile, iar la data de 08.04.2026 rămăseseră neachitate opt rate lunare consecutive (august 2025 – martie 2026). Debitorul a fost notificat despre declararea scadenței anticipate și i s-a acordat un termen rezonabil pentru remedierea neexecutării, astfel încât banca este în drept să pretindă restituirea integrală a soldului creditelor, împreună cu dobânda calculată și penalitatea de întârziere.

Instanța a verificat calculul pretențiilor și constată că acesta este corect din punct de vedere aritmetic și conform clauzelor contractuale: dobânda contractuală este calculată zilnic asupra soldului creditului la rata de 10 % anual (34,27 lei pe zi pentru soldul de 125 081,39 lei și 8,96–8,97 lei pe zi pentru soldul de 32 713,59 lei), iar penalitatea de întârziere este calculată exclusiv asupra creditului restant (14,20 lei pe zi pentru suma restantă de 14 203,81 lei și 3,71 lei pe zi pentru suma restantă de 3 711,83 lei), fără a include în baza de calcul dobânda neachitată. Sumele componente însumează 135 789,27 lei (125 081,39 + 8 979,87 + 1 728,01) și 35 346,70 lei (32 713,59 + 2 180,96 + 452,15), iar în total – 171 135,97 lei. Pârâții nu au prezentat probe privind achitarea, totală sau parțială, a acestor sume și nici un contracalcul.

Cu referire la răspunderea pârâtei Babii Elizaveta, instanța reține că, potrivit art. 1628 din Codul civil, fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată. Conform art. 1640 din Codul civil, cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejusorului este solidară și, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejusor. Potrivit art. 796 și art. 797 alin. (1) din același cod, solidaritatea debitorilor nu se prezumă, ci se naște prin act juridic sau prin lege – în speță, prin efectul legii, contractele de fidejusiune neconținând o stipulație contrară.

Argumentul pârâtei potrivit căruia nu a beneficiat de mijloacele bănești împrumutate nu are relevanță juridică, întrucât prin natura sa fidejusiunea este o garanție personală asumată pentru datoria altuia, fidejusorul obligându-se tocmai pentru ipoteza neexecutării de către debitorul principal. Pârâta nu a contestat încheierea contractelor de fidejusiune și nici autenticitatea semnăturilor sale – dimpotrivă, reprezentantul acesteia s-a referit, în cererea depusă, la conținutul contractului de fidejusiune nr. *****, inclusiv la datele de contact indicate de fidejusor în acesta, iar afirmația generică privind „înscrisurile incerte” nu a fost concretizată și nu a fost însoțită de o cerere de numire a expertizei sau de alte probe, conform art. 118 din Codul de procedură civilă. Totodată, obligația garantată, inclusiv penalitatea, se încadrează în limitele garanției asumate de fidejusor, astfel cum acestea au fost stabilite în contractele de fidejusiune.

În consecință, instanța conchide că datoria în sumă totală de 171 135,97 lei, derivată din contractele de credit nr. ***** și nr. MLON-728367 din 15.04.2025, urmează a fi încasată în mod solidar de la Gherman Dumitru și Babii Elizaveta în beneficiul BC „Moldindconbank” SA.

Cu privire la acțiunea reconvențională

Instanța reține că reclamantul reconvențional are calitatea de consumator, iar BC „Moldindconbank” SA – de profesionist, în sensul art. 3 din Codul civil, creditele fiind acordate pentru necesități personale și pentru refinanțarea unui credit anterior, astfel încât raportului juridic dedus judecății îi sunt aplicabile dispozițiile art. 1069–1081 din Codul civil, ale Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor și ale Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, în redacția în vigoare la data încheierii contractelor. Totodată, în virtutea art. 1076 alin. (3) din Codul civil, instanța este obligată să verifice din oficiu caracterul abuziv al clauzelor contractului încheiat cu un consumator.

Potrivit art. 1072 alin. (1) din Codul civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. Norma instituie condiții cumulative, astfel încât prezumția nenegocierii individuale a clauzelor standard, instituită de art. 1069 alin. (3) și (4) din Codul civil, nu conduce, prin ea însăși, la constatarea caracterului abuziv al clauzei. Caracterul standard al contractului este doar premisa controlului, nu și rezultatul acestuia; este necesar să se stabilească, suplimentar, că clauza creează, contrar bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorului (art. 3 alin. (1) din Directiva 93/13/CEE).

Din această perspectivă, instanța reține că argumentele reclamantului reconvențional privind încheierea contractelor în ziua adresării, utilizarea formularelor standard și caracterul formal al mențiunii de la pct. (2) cap. 8 din contracte vizează exclusiv condiția nenegocierii individuale, fără a demonstra în ce constă dezavantajul considerabil generat de clauzele contestate. Chiar admițând că aceste clauze nu au fost negociate individual, simpla lor încadrare în categoria clauzelor standard nu este suficientă pentru a le declara nule.

a) Clauza privind dobânda contractuală (pct. (1) cap. 4)

Conform art. 1075 alin. (2) din Codul civil, evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului și nici la caracterul adecvat al prețului sau al remunerației, pe de o parte, față de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligația de transparență, prevăzută la art. 1071. Dobânda reprezintă prețul creditului, contraprestația pentru folosința capitalului pus la dispoziția debitorului, și ține de obiectul principal al contractului de credit, care, potrivit art. 1763 din Codul civil, este prin natura sa unul oneros.

Instanța constată că obligația de transparență a fost respectată. Clauza de la pct. (1) cap. 4 stabilește o rată fixă a dobânzii de 10,0 % anual, exprimată într-un limbaj clar, inteligibil și lizibil, care nu poate fi modificată unilateral de creditor, iar efectele economice ale acesteia au fost aduse la cunoștința consumatorului atât prin informațiile standard din 14.04.2025, cât și prin graficele de rambursare, care indică pentru fiecare lună suma ratei, a dobânzii și valoarea totală plătibilă. Un consumator mediu, normal informat și suficient de atent și de avizat, era în măsură să evalueze, pe baza unor criterii precise și inteligibile, consecințele economice ale angajamentului său. Prin urmare, caracterul adecvat al dobânzii de 10 % anual nu poate face obiectul controlului caracterului abuziv.

Chiar și în afara acestei excepții legale, instanța nu identifică vreun dezechilibru semnificativ: rata dobânzii de 10 % anual este de cinci ori inferioară plafonului de 50 % instituit de art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202/2013, iar costul total al creditelor, constituit exclusiv din dobânda contractuală (35 972,17 lei și, respectiv, 9 408,10 lei, conform graficelor de rambursare), este inferior valorii debursate, în conformitate cu art. 15 alin. (7) lit. b) din aceeași lege. Contractele nu prevăd comisioane de examinare, acordare sau administrare, fapt care exclude ipoteza unor costuri ascunse.

Nu poate fi reținut nici argumentul privind nefurnizarea informațiilor precontractuale. Informațiile standard privind creditul pentru consumatori au fost prezentate debitorului pe formularul prevăzut de anexa nr. 1 la Legea nr. 202/2013, recepționarea acestora fiind confirmată prin semnătura lui Gherman Dumitru. Chiar dacă intervalul dintre remiterea informațiilor (14.04.2025) și încheierea contractelor (15.04.2025) a fost unul redus, formularul prevede expres posibilitatea reducerii perioadei de 15 zile cu acordul consumatorului, iar acesta dispunea, oricum, de dreptul de retragere din contract în termen de 14 zile calendaristice de la încheiere, menționat expres în aceleași informații, drept pe care nu l-a exercitat, ci a beneficiat de mijloacele bănești și a executat contractele timp de trei luni. Pe lângă aceasta, eventuala nerespectare a termenului de furnizare a informațiilor precontractuale nu este sancționată de lege cu nulitatea clauzelor privind prețul creditului.

Referința reclamantului reconvențional la Hotărârea CJUE din 13.02.2025 în cauza C-472/23 (Lexitor) nu este pertinentă, întrucât soluția Curții privește ipoteza unei încălcări a obligației de informare care afectează capacitatea consumatorului de a aprecia întinderea angajamentului său – circumstanță care, în speță, nu a fost probată. Rata fixă a dobânzii, DAE, valoarea totală plătibilă și graficul plăților au fost aduse la cunoștința consumatorului, astfel încât întinderea angajamentului său era pe deplin previzibilă.

În aceeași ordine de idei, instanța respinge argumentul privind lipsa unui exemplu reprezentativ pentru calculul DAE. DAE de 10,47 % a fost indicată atât în contracte, cât și în informațiile standard, însoțite de graficul de rambursare și de mențiunea expresă a ipotezelor de calcul (tragerea imediată și integrală a creditului, achitarea la nivelul prevăzut de contract). Diferența dintre rata nominală a dobânzii (10 %) și DAE (10,47 %) rezultă exclusiv din periodicitatea lunară a plăților, în lipsa oricăror alte costuri incluse în costul total al creditului. Jurisprudența CJUE invocată (cauza C-76/10, Pohotovosť) vizează ipoteza omisiunii totale a mențiunii DAE în contract, situație diferită de cea din speță.

Nici argumentul privind neevaluarea bonității consumatorului nu poate conduce la soluția solicitată. Reclamantul reconvențional a invocat dispozițiile Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară și ale Regulamentului CNPF privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebancară, acte normative inaplicabile unei bănci licențiate, al cărei regim este stabilit de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și de

actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Pe de altă parte, potrivit Hotărârii CJUE în cauza C-679/18 (OPR-Finance), consecințele încălcării obligației de evaluare a bonității se stabilesc conform dreptului național, iar legislația Republicii Moldova nu prevede, pentru o atare încălcare, sancțiunea nulității clauzei privind dobânda. Mai mult, reclamantul reconvențional nu a invocat și nu a probat circumstanțe concrete din care să rezulte că, la data contractării, sarcina datoriei depășea capacitatea sa de plată, contractele fiind executate corespunzător în primele luni.

b) Clauza penală (pct. (4) cap. 5)

Potrivit art. 943 alin. (1) din Codul civil, dobânda, dobânda de întârziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligației pecuniare (capitalului), orice clauză contrară fiind lovită de nulitate absolută (alin. (4)). Clauza de la pct. (4) cap. 5 din contractele de credit stabilește penalitatea de 0,10 % „de la suma neachitată" pentru nerestituirea creditului în termenele stabilite, adică asupra creditului (capitalului) ajuns la scadență și neachitat. Din calculele desfășurate ale datoriilor rezultă cu certitudine că penalitatea a fost calculată exclusiv asupra creditului restant, nu și asupra dobânzii restante, care nu a fost inclusă în baza de calcul. Prin urmare, susținerea reclamantului reconvențional potrivit căreia penalitatea se aplică asupra unei sume ce include și dobânda nu își găsește confirmare, iar clauza nu contravine art. 943 din Codul civil.

Conform art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202/2013, în redacția în vigoare la data încheierii contractelor, se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50 %, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04 % din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator. Norma operează cu noțiunea de „aplicare" a plăților, raportând plafonul la valoarea totală a creditului, iar nu la cota procentuală stipulată în contract, care poate fi aplicată unei baze de calcul diferite.

În speță, plafonul legal zilnic constituie 52,00 lei (0,04 % × 130 000,00 lei) pentru contractul nr. ***** și 13,60 lei (0,04 % × 34 000,00 lei) pentru contractul nr. MLON-728367. Penalitatea efectiv aplicată de bancă, calculată asupra creditului restant, a constituit la data calculului cel mult 14,20 lei pe zi și, respectiv, 3,71 lei pe zi – sume de peste 3,6 ori inferioare limitelor legale –, fapt confirmat și de concluziile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, autoritate cu atribuții de supraveghere în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare. Alte plăți în afara dobânzii nu au fost aplicate. Prin urmare, nu se atestă încălcarea art. 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013, iar sancțiunea prevăzută de alin. (9) al aceluiași articol nu este incidentă. Compararea directă a cotei contractuale de 0,10 % cu plafonul legal de 0,04 %, efectuată de reclamantul reconvențional, ignoră diferența dintre bazele de calcul la care se aplică cele două procente și este, prin urmare, eronată.

Cât privește pretinsul caracter disproporționat al penalității, în sensul art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil și al pct. 1 lit. e) din anexa la Directiva 93/13/CEE, instanța reține că penalitatea totală aplicată (1 728,01 lei și 452,15 lei) reprezintă aproximativ 1,4 % din soldul fiecăruia dintre credite, fiind calculată pentru o întârziere de peste șapte luni. Raportul dintre sancțiune și prejudiciul cauzat creditorului prin imobilizarea capitalului nu relevă vreo disproporție, penalitatea încadrându-se în limitele pe care legiuitorul însuși le-a considerat acceptabile pentru creditele de consum. Clauza penală are, în speță, funcția legitimă de a stimula executarea în termen și de a evalua anticipat prejudiciul, conform art. 947 alin. (1) din Codul civil.

În sfârșit, instanța reține că nu sunt incidente nici prevederile art. 1077 alin. (1) pct. 3) din Codul civil, întrucât, după cum s-a arătat, consumatorul a avut posibilitatea reală să se familiarizeze cu clauzele privind dobânda și penalitatea înainte de încheierea contractelor, acestea fiind redate în informațiile standard recepționate de el.

Pentru motivele expuse, instanța conchide că clauzele de la pct. (1) cap. 4 și pct. (4) cap. 5 din contractele de credit nr. ***** și nr. MLON-728367 din 15.04.2025 sunt transparente, conforme normelor imperative și nu creează, contrar bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ în detrimentul consumatorului, astfel încât nu sunt abuzive și nu sunt lovite de nulitate. Pe cale de consecință, acțiunea reconvențională urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, iar argumentele expuse în referința pârâtului Gherman Dumitru, bazate pe admiterea acesteia, nu pot conduce la respingerea parțială a acțiunii inițiale.

Potrivit art. 82 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a pricinii. În conformitate cu art. 94 alin. (1) din același cod, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că, la depunerea cererii de chemare în judecată, BC „Moldindconbank" SA a achitat taxa de stat în sumă de 5 684,05 lei și taxa de timbru în sumă de 200 lei (f.d. 2-3) Totodată, pentru executarea încheierii privind asigurarea acțiunii, reclamantul a avansat cheltuieli de executare în sumă de 2 500 lei, conform borderoului de calcul al cheltuielilor de executare din 29.06.2026 și ordinului de plată din 30.06.2026 (f.d. 48) cheltuieli care, potrivit art. 38 din Codul de executare, se suportă de debitor.

Întrucât acțiunea a fost admisă integral, iar pârâții răspund solidar pentru obligația principală, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 5 684,05 lei, a taxei de timbru în sumă de 200 lei și cheltuielile de executare în sumă de 2 500 lei urmează a fi încasate în mod solidar de la Gherman Dumitru și Babii Elizaveta în beneficiul reclamantului BC "Moldinconbank" SA.

În conformitate cu prevederile art. 236 CPC, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

A admite cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldinconbank" SA împotriva Gherman Dumitru, Babii Elizaveta privind încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată.

A încasa în mod solidar de la Gherman Dumitru, Babii Elizaveta în beneficiul BC "Moldinconbank" SA datoria conform contractului nr. ***** din 15.04.2025 și MLON-728367 din 15.04.2025, în sumă totală de 171 135, 97 (o sută șaptezeci și unu de mii o sută treizeci și cinci, 97) lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 5 684, 05 (cinci mii șase sute optzeci și patru,05) lei, taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei și cheltuielile de executare în sumă de 2 500 (două mii cinci sute) lei.

A respinge acțiunea reconvențională depusă de Gherman Dumitru împotriva BC "Moldinconbank" SA, intervenient accesoriu Babii Elizaveta, Comisia Națională a Pieții Financiare privind declarare nulității clauzelor contractuale, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,

Judecător Eugen Bejenaru